

Про затвердження Положення про особливості здійснення діяльності з управління активами інституційних інвесторів

**Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку
від 2 листопада 2006 року N 1227**

**Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
30 листопада 2006 р. за N 1252/13126**

Із змінами і доповненнями, внесеними
рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку
від 7 серпня 2009 року N 939

Відповідно до статей 7, 8 Закону України "Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні" та Законів України "Про цінні папери та фондовий ринок", "Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)", "Про недержавне пенсійне забезпечення" Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку **ВИРШИЛА:**

1. Затвердити Положення про особливості здійснення діяльності з управління активами інституційних інвесторів (додається).
2. Уважати таким, що втратило чинність, рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 11.01.2002 N 13 "Про затвердження Положення про здійснення компанією з управління активами професійної діяльності з управління активами ІСІ", зареєстроване в Міністерстві юстиції України 04.10.2002 за N 812/7100 (із змінами та доповненнями).
3. Керівнику апарату Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку М. Непрану забезпечити:
подання на державну реєстрацію цього рішення до Міністерства юстиції України;
опублікування цього рішення відповідно до законодавства.
4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на керівника апарату Комісії М. Непрана.

Голова Комісії

А. Балюк

ПОГОДЖЕНО:

Голова Державного комітету

фінансового моніторингу України

С. Г. Гуржій

**Голова Державного комітету
України з питань регуляторної
політики та підприємництва**

А. Дашкевич

Протокол засідання Комісії
від 2 листопада 2006 р. N 47

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Державної комісії з цінних
паперів та фондового ринку
від 2 листопада 2006 р. N 1227

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
30 листопада 2006 р. за N 1252/13126

ПОЛОЖЕННЯ

про особливості здійснення діяльності з управління активами інституційних інвесторів

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Це Положення, розроблене відповідно до статей 7, 8 Закону України "Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні", статей 16, 18 Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок", статей 1, 34 "Про недержавне пенсійне забезпечення", Законів України "Про господарські товариства", "Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)", "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування", "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом", Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку - діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльності з управління активами), затверджених рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 26.05.2006 N 341, зареєстрованих у Міністерстві юстиції 24.07.2006 за N 864/12738, установлює основні функції, вимоги, обмеження та особливості здійснення діяльності з управління активами інституційних інвесторів компанією з управління активами та юридичними особами, що здійснюють діяльність з управління активами пенсійних фондів.

2. У цьому Положенні наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

інвестиційна політика інституційного інвестора - система заходів, планування, програм, спрямованих на формування та здійснення управління інвестиційним портфелем

інституційних інвесторів, відповідно до основних напрямів інвестиційної діяльності інституційних інвесторів, визначених інвестиційною декларацією;

(абзац другий пункту 2 розділу I із змінами, внесеними згідно з рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

інвестиційний портфель інституційного інвестора - сукупність цінних паперів, які визначені [Законом України "Про цінні папери та фондовий ринок"](#), що перебувають у власності інституційного інвестора, корпоративних прав, нерухомості та інших активів з урахуванням обмежень, установлених законодавством;

(абзац третій пункту 2 розділу I із змінами, внесеними згідно з рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

особи, що провадять діяльність з управління активами інституційних інвесторів (діяльність з управління активами), - компанія з управління активами (далі - КУА), професійний адміністратор недержавного пенсійного фонду щодо активів фонду, адміністратором якого він є, банк щодо активів створеного ним корпоративного пенсійного фонду у випадках, передбачених законодавством;

інші терміни вживаються в Положенні згідно із [Законами України "Про цінні папери та фондовий ринок"](#), ["Про інститути спільного інвестування \(пайові та корпоративні інвестиційні фонди\)"](#), ["Про недержавне пенсійне забезпечення"](#) та іншими нормативно-правовими актами.

3. Професійна діяльність на фондовому ринку здійснюється виключно на підставі ліцензії, що видається Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку (далі - Комісія).

4. Для здійснення професійної діяльності з управління активами інституційних інвесторів юридична особа повинна в установленому порядку отримати ліцензію на провадження професійної діяльності на фондовому ринку - діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльності з управління активами).

5. Поєднання діяльності з управління активами інституційних інвесторів з іншими видами професійної діяльності на фондовому ринку забороняється, крім випадків, передбачених законом.

КУА може здійснювати діяльність з управління іпотечним покриттям.

(пункт 5 розділу I доповнено абзацом згідно з рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

6. КУА має право одночасно здійснювати управління активами кількох інституційних інвесторів.

Адміністратор недержавного пенсійного фонду може здійснювати управління активами кількох пенсійних фондів, якщо він є адміністратором цих фондів.

7. Статутний фонд (капітал) особи, що провадить діяльність з управління активами інституційних інвесторів (діяльність з управління активами), формується виключно грошовими коштами, крім випадків, передбачених законодавством.

8. Розмір статутного капіталу КУА, сплачений грошовими коштами, повинен відповідати розміру, визначеному Ліцензійними умовами провадження професійної діяльності на

фондовому ринку - діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльності з управління активами), затвердженими рішенням Комісії від 26.05.2006 N 341, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 24.07.2006 за N 864/12738 (із змінами).

(абзац перший пункту 8 розділу I у редакції рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

Збільшення розміру статутного капіталу КУА здійснюється виключно за рахунок грошових коштів.

9. КУА зобов'язана підтримувати розмір власного капіталу на рівні, визначеному Ліцензійними умовами провадження професійної діяльності на фондовому ринку - діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльності з управління активами), затвердженими рішенням Комісії від 26.05.2006 N 341, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 24.07.2006 за N 864/12738 (із змінами).

У разі зменшення встановленого розміру власного капіталу КУА зобов'язана в порядку, передбаченому Положенням про порядок подання інформації щодо фінансових показників діяльності осіб, які здійснюють діяльність з управління активами інституційних інвесторів (діяльність з управління активами), затвердженим рішенням Комісії від 04.10.2005 N 520, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.10.2005 за N 1273/11553 (із змінами), повідомляти Комісію про його зменшення.

КУА зобов'язана привести розмір власного капіталу у відповідність до розміру, визначеного законодавством, протягом шести місяців з дня виникнення такої невідповідності.

(пункт 9 розділу I у редакції рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

10. Комісія має право прийняти рішення про продовження строку усунення невідповідності розміру власного капіталу КУА на строк не більше ніж три місяці.

(пункт 10 розділу I із змінами, внесеними згідно з рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

11. Частка держави в статутному фондi (капіталі) КУА не може перевищувати 10 відсотків.

12. Реєстр власників іменних цінних паперів інституту спільного інвестування (далі - ІСІ), випущених у документарній формі, веде реєстратор за договором з корпоративним інвестиційним фондом або КУА пайового інвестиційного фонду з урахуванням вимог законодавства.

(абзац перший пункту 12 розділу I у редакції рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

Реєстр власників іменних цінних паперів ІСІ може вести зберігач активів ІСІ без отримання ліцензії Комісії.

(абзац другий пункту 12 розділу I у редакції рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

У разі якщо кількість акціонерів (учасників пайового інвестиційного фонду) ІСІ не перевищує 500 осіб, ведення реєстру власників іменних цінних паперів ІСІ може здійснювати КУА такого фонду без отримання ліцензії Комісії.

(пункт 12 розділу I доповнено новим абзацом третім згідно з рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

КУА ІСІ відкритого типу може самостійно вести реєстр власників іменних цінних паперів ІСІ відповідно до нормативно-правових актів Комісії з питань ведення реєстрів власників іменних цінних паперів.

(пункт 12 розділу I доповнено новим абзацом четвертим згідно з рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

Облік прав власності на цінні папери ІСІ, що існують у бездокументарній формі, здійснюється згідно із законодавством.

(пункт 12 розділу I доповнено новим абзацом п'ятим згідно з рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939, у зв'язку з цим абзаци третій, четвертий уважати відповідно абзацами шостим, сьомим)

Якщо КУА здійснює ведення реєстру власників іменних цінних паперів, вона повинна мати не менше одного фахівця, який безпосередньо здійснює діяльність з ведення цього реєстру та який сертифікований згідно з Положенням про сертифікацію осіб, що здійснюють професійну діяльність з цінними паперами в Україні, затвердженим рішенням Комісії від 29.07.98 N 93, зареєстрованим у Міністерстві юстиції 06.10.98 за N 631/3071 (далі - Положення про сертифікацію осіб).

У разі наявності у відокремлених підрозділах КУА повноважень щодо ведення реєстру власників іменних цінних паперів ІСІ у вищезазначених випадках, такий відокремлений підрозділ повинен мати не менше одного фахівця, який безпосередньо здійснює діяльність з ведення цього реєстру та який сертифікований згідно з Положенням про сертифікацію осіб.

13. Розмір статутного капіталу професійного адміністратора, який здійснює управління активами пенсійного фонду, сплачений грошовими коштами, повинен становити суму, не меншу, ніж сума, еквівалентна 500000 євро за офіційним обмінним курсом Національного банку України на дату державної реєстрації юридичної особи.

14. Професійний адміністратор, який здійснює управління активами пенсійного фонду, зобов'язаний підтримувати розмір власного капіталу на рівні не менше ніж сума, еквівалентна 300000 євро за офіційним обмінним курсом Національного банку України.

15. У разі зменшення встановленого розміру власного капіталу особа, яка здійснює управління активами пенсійного фонду, зобов'язана:

протягом двадцяти робочих днів з дня виникнення такої невідповідності повідомити про це Комісію;

привести розмір власного капіталу у відповідність до розміру, визначеного законодавством, протягом шести місяців з дня виникнення такої невідповідності;

протягом двадцяти робочих днів з дня усунення такої невідповідності подати до Комісії звіт про усунення цієї невідповідності.

16. Комісія має право прийняти рішення про продовження строку усунення невідповідності розміру власного капіталу особи, що здійснює управління активами пенсійних фондів, на строк не більше ніж три місяці.

Розділ II. ВИМОГИ ДО ДОГОВОРУ ПРО УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ

1. Договір про управління активами повинен містити:

повне найменування, місцезнаходження та ідентифікаційний код за ЄДРПОУ сторін, термін дії договору;

серію, номер та дату видачі ліцензії на провадження професійної діяльності на фондовому ринку - діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльності з управління активами), термін її дії. У разі, якщо стороною договору є інший професійний учасник, зазначаються серія, номер та дата видачі ліцензії на здійснення відповідного виду професійної діяльності та термін її дії;

предмет договору - управління активами за винагороду протягом терміну дії договору;

права й обов'язки сторін згідно із законодавством;

відповідальність сторін за невиконання або неналежне виконання умов договору, порушення конфіденційності, розголошення інсайдерської інформації;

порядок змін умов договору;

умови дострокового припинення договору;

відомості про уповноважених осіб сторін договору.

Невід'ємним додатком до договору є інвестиційна декларація інституційного інвестора.

2. Вимоги до договору про управління активами корпоративного інвестиційного фонду.

2.1. КУА здійснює управління активами корпоративного інвестиційного фонду на підставі та відповідно до умов договору про управління активами цього фонду від імені, в інтересах фонду та за його рахунок.

2.2. Договір про управління активами корпоративного інвестиційного фонду укладається між КУА і спостережною (наглядовою) радою корпоративного інвестиційного фонду та затверджується загальними зборами акціонерів цього фонду.

2.3. Крім вимог, визначених пунктом 1 цього розділу, договір повинен містити:

строк дії договору, який не повинен перевищувати трьох років з дати його укладання. Його дія може бути подовжена тільки за рішенням загальних зборів акціонерів фонду або наглядової ради цього фонду з його обов'язковим подальшим затвердженням рішенням загальних зборів акціонерів фонду;

(абзац другий підпункту 2.3 пункту 2 розділу II із змінами, внесеними згідно з рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

зобов'язання КУА щодо інвестування активів ІСІ з метою отримання максимального інвестиційного доходу при мінімально можливих ризиках відповідно до інвестиційної декларації;

порядок відшкодування КУА збитків, завданих корпоративному інвестиційному фонду неналежним виконанням умов договору;

розмір та порядок оплати винагороди, а також можливість виплати премії КУА, що визначається за домовленістю сторін відповідно до законодавства.

Договір може містити порядок заміни КУА.

3. Вимоги до договору про управління активами пенсійного фонду.

3.1. Договір про управління активами пенсійного фонду укладається між особою, що здійснює управління пенсійними активами, та радою пенсійного фонду.

3.2. Крім вимог, визначених пунктом 1 цього розділу, договір про управління активами пенсійного фонду повинен містити:

обсяги пенсійних активів та умови їх розподілу між особами, що здійснюють управління активами пенсійного фонду (у разі укладення договору про управління активами пенсійного фонду більше ніж з однією такою особою);

порядок подання звітності та інформації особою, що здійснює управління пенсійними активами;

розмір винагороди за надання послуг з управління активами пенсійного фонду відповідно до законодавства.

3.3. Договір про управління активами пенсійного фонду може містити:

зобов'язання особи, яка здійснює управління активами пенсійного фонду, щодо забезпечення мінімальної дохідності на рівні офіційного індексу інфляції;

порядок відшкодування особою, яка здійснює управління активами пенсійного фонду, збитків, завданих фонду неналежним виконанням умов договору;

порядок виплати винагороди за надання послуг з управління активами пенсійного фонду відповідно до законодавства.

3.4. У разі створення банком або КУА свого корпоративного пенсійного фонду в договорі може бути зазначено, що витрати, пов'язані з виконанням функцій з управління активами пенсійного фонду, здійснюються за рахунок такого засновника.

3.5. Дію договору може бути достроково припинено відповідно до законодавства. При цьому сторона, яка прийняла рішення про дострокове припинення договору, надає попереднє письмове повідомлення іншій стороні за 30 днів до моменту його припинення.

Розділ III. ФУНКЦІЇ ОСІБ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ ДІЯЛЬНІСТЬ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ

1. Особа, яка здійснює управління активами інституційних інвесторів, виконує такі функції:

1.1. Аналізує активи, що належать інституційному інвестору та знаходяться в її управлінні, та активи, у які планується здійснити інвестування.

1.2. Здійснює моніторинг вартості активів, що належать інституційному інвестору та знаходяться в її управлінні.

1.3. Проводить розрахунок ризиків при здійсненні інвестування активів, що належать інституційному інвестору та знаходяться в її управлінні.

1.4. Здійснює розрахунок дохідності та ризиковості інвестиційного портфеля інституційного інвестора.

1.5. Складає та надає до Комісії звітність та іншу інформацію відповідно до законодавства.

1.6. Забезпечує режим конфіденційності щодо планування інвестиційної діяльності інституційного інвестора.

1.7. Забезпечує розкриття інформації відповідно до законодавства.

2. КУА, яка здійснює управління активами ІСІ, виконує такі функції:

2.1. Складає та надає в порядку, передбаченому нормативно-правовими актами Комісії, внутрішніми документами КУА, регламентами, проспектами емісії цінних паперів ІСІ, інформацію щодо результатів діяльності ІСІ.

(підпункт 2.1 пункту 2 розділу III у редакції рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

2.2. Організовує рекламну кампанію ІСІ відповідно до законодавства про рекламу з урахуванням вимог [Закону України "Про інститути спільного інвестування \(пайові та корпоративні інвестиційні фонди\)"](#).

Будь-які рекламні матеріали, що стосуються діяльності конкретного ІСІ, які планується розповсюдити, затверджуються КУА, яка здійснює управління активами такого ІСІ, та подаються Комісії або саморегульвній організації, яка об'єднує КУА, у разі надання таких повноважень Комісією.

Реклама цінних паперів ІСІ повинна зазначати наявність проспекту емісії цінних паперів ІСІ та умови його отримання.

Комісія протягом 15 днів після отримання рекламних матеріалів розглядає подані матеріали та повідомляє КУА про погодження рекламних матеріалів або обґрунтоване заперечення щодо розміщення рекламних матеріалів, які є недостовірними або не відповідають законодавству про цінні папери та вимогам до реклами цінних паперів, встановленим законодавством про рекламу на ринку цінних паперів.

(підпункт 2.2 пункту 2 розділу III у редакції рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

2.3. Розробляє пропозиції щодо інвестиційної політики ІСІ.

2.4. Представляє інтереси ІСІ в стосунках з органами державної влади, юридичними та фізичними особами (резидентами і нерезидентами), міжнародними та громадськими організаціями.

2.5. Залучає представників КУА до складу комісії з припинення ІСІ в разі його припинення.

2.6. Призначає представників КУА з правом дорадчого голосу для участі в загальних зборах акціонерів корпоративного інвестиційного фонду та інформує загальні збори про її діяльність.

2.7. Вимагає проведення позачергових зборів акціонерів корпоративного інвестиційного фонду у випадках, передбачених [Законом України "Про інститути спільного інвестування \(пайові та корпоративні інвестиційні фонди\)"](#).

3. Особа, яка здійснює управління активами пенсійних фондів, виконує такі функції:

3.1. Складає та надає до ради пенсійного фонду та адміністратору довідку про вартість активів пенсійного фонду, активи якого перебувають в її управлінні.

3.2. Складає та надає до ради пенсійного фонду звіти щодо операцій, які здійснені за рахунок активів пенсійного фонду, надає перелік та розмір витрат пенсійного фонду, інформацію щодо здійснених та запланованих інвестицій пенсійного фонду, розмір отриманого прибутку (зазначених збитків) та інших питань, що характеризують фінансово-майновий стан пенсійного фонду.

Розділ IV. ОBOB'ЯЗКИ КОМПАНІЇ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА ОСОБИ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДІЯЛЬНІСТЬ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ІНСТИТУЦІЙНИХ ІНВЕСТОРІВ

1. КУА або особа, яка здійснює діяльність з управління активами інституційних інвесторів, повинна виконувати щодо активів інституційного інвестора, які перебувають в її управлінні, такі обов'язки:

1.1. Управляти активами інституційного інвестора відповідно до вимог законодавства.

(підпункт 1.1 пункту 1 розділу IV із змінами, внесеними згідно з рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

1.2. Діяти в інтересах інституційного інвестора (формуванню інвестиційний портфель відповідно до інвестиційної декларації з метою отримання максимального доходу при мінімально можливих ризиках, з урахуванням умов, зазначених у договорі про управління активами, кон'юнктури ринку цінних паперів, ризик вибору контрагента та інших факторів ризику).

(підпункт 1.2 пункту 1 розділу IV із змінами, внесеними згідно з рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

1.3. Аналізувати інформацію щодо зміни вартості цінних паперів та приймати оперативні рішення щодо цінних паперів, які перебувають у портфелі інституційного інвестора.

1.4. Вимагати наступного робочого дня, після проведення операцій з цінними паперами, від торговця цінними паперами звіт про здійснення операцій з цінними паперами у формі, передбаченій відповідним договором.

Звіт повинен містити таку інформацію:

а) розмір винагороди, яка сплачується торговцю цінними паперами;

б) вартість розрахунково-клірингових та інших послуг, пов'язаних з обслуговуванням договорів купівлі-продажу цінних паперів з метою формування активів інституційного інвестора;

в) розмір прямих та непрямих винагород, комісійних та заохочень у грошовій або іншій формі, які торговець цінними паперами одержує у зв'язку з виконанням операції, що є

предметом договору між торговцем цінними паперами та КУА або особою, що здійснює управління активами пенсійних фондів;

г) ціна купівлі чи продажу цінних паперів;

г) інформація про те, чи були цінні папери, придбані для інституційного інвестора, у власності торговця цінними паперами.

1.5. Дотримуватися вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Розробляти правила проведення фінансового моніторингу та програми його здійснення з урахуванням вимог законодавства, яке регулює питання запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

КУА або особа, яка здійснює діяльність з управління активами інституційних інвесторів (діяльність з управління активами), визначають працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу. Призначення відповідального працівника, визначення його прав та обов'язків, повідомлення про його призначення здійснюються відповідно до вимог законодавства.

1.6. Сприяти працівникам спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з питань фінансового моніторингу в проведенні аналізу фінансових операцій, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу, та Комісії у виконанні функції регулювання та нагляду за дотриманням вимог [Закону України "Про запобігання та протидію легалізації \(відмиванню\) доходів, одержаних злочинним шляхом"](#).

1.7. КУА або особа, яка здійснює діяльність з управління активами інституційних інвесторів, зобов'язана ідентифікувати і повідомити спеціально уповноважений орган виконавчої влади з питань фінансового моніторингу про осіб, що здійснюють фінансову операцію, та її характер, у разі встановлення, що ця операція містить ознаки такої, що згідно із [Законом України "Про запобігання та протидію легалізації \(відмиванню\) доходів, одержаних злочинним шляхом"](#) підлягає фінансовому моніторингу, та має право відмовитися від забезпечення здійснення такої фінансової операції.

2. КУА, яка здійснює діяльність з управління активами інституційних інвесторів, повинна виконувати щодо активів ІСІ, які перебувають в її управлінні, такі обов'язки:

2.1. Дотримується нормативів, установлених пунктом 1.20 розділу V цього Положення, та інших показників (нормативів), які обмежують ризики учасників фонду.

2.2. Готує проекти інформаційних повідомлень про випуск цінних паперів ІСІ.

2.3. Подає на реєстрацію регламент, проспект емісії акцій та зміни до них, укладає та розриває договори з аудитором (аудиторською фірмою), торговцем цінними паперами, реєстратором, незалежним оцінювачем майна - для корпоративного інвестиційного фонду.

2.4. Розробляє та подає на реєстрацію регламент, проспект емісії інвестиційних сертифікатів та зміни до них, укладає та розриває договори з аудитором (аудиторською фірмою), зберігачем, торговцем цінними паперами, реєстратором, незалежним оцінювачем майна - для пайового інвестиційного фонду.

2.5. Організовує розміщення та викуп розміщених цінних паперів ІСІ відповідно до регламенту ІСІ та проспекту емісії цінних паперів ІСІ.

2.6. Залучає (у разі необхідності та відповідно до регламенту, проспекту емісії) до процесу розміщення та викупу цінних паперів ІСІ торговця цінними паперами, який повинен мати відповідну ліцензію на провадження професійної діяльності на фондовому ринку - діяльності з торгівлі цінними паперами шляхом укладання відповідних договорів та контролю за їх виконанням.

(підпункт 2.6 пункту 2 розділу IV із змінами, внесеними згідно з рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

2.7. Забезпечує вільний доступ інвесторів до інформації, що міститься у проспекті емісії цінних паперів ІСІ, регламенті та змінах до них.

2.8. Забезпечує викуп цінних паперів ІСІ відкритого та інтервального типу (відповідно до проспекту емісії цінних паперів ІСІ) на вимогу власників цінних паперів ІСІ за рахунок активів ІСІ, а в разі відсутності таких активів - за рахунок залучених на ім'я ІСІ кредитних (позикових) або власних коштів у межах, установлених законодавством.

2.9. Розраховує вартість чистих активів ІСІ, подає звітність про результати діяльності ІСІ до Комісії, а також забезпечує публікацію такої звітності відповідно до законодавства.

2.10. Бере участь в управлінні діяльністю емітента або іншої юридичної особи, корпоративні права якого перебувають в активах недиверсифікованих (венчурних) ІСІ.

2.11. У разі зупинення розміщення цінних паперів ІСІ відкритого та інтервального типу надає повідомлення про це зберігачу та Комісії протягом двох днів із зазначенням причин зупинення.

3. КУА подає до Комісії документи на зупинення обігу цінних паперів ІСІ у випадках та порядках, передбачених законодавством.

(розділ IV доповнено пунктом 3 згідно з рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

Розділ V. ОБМЕЖЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОМПАНІЇ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ АБО ОСОБИ, ЯКА ЗДІЙСНЮЄ ДІЯЛЬНІСТЬ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ

1. КУА під час провадження діяльності з управління активами ІСІ не має права:

1.1. Набувати за рахунок активів ІСІ майно та цінні папери тих видів, які не передбачені інвестиційною декларацією ІСІ.

(підпункт 1.1 пункту 1 розділу V із змінами, внесеними згідно з рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

1.2. Укладати договори, що порушують або наслідком яких є порушення норм законодавства, зокрема вимог нормативно-правових актів Комісії.

(підпункт 1.2 пункту 1 розділу V із змінами, внесеними згідно з рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

1.3. Здійснювати за власні кошти операції з активами ІСІ, якими вона управляє.

(підпункт 1.3 пункту 1 розділу V із змінами, внесеними згідно з рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

1.4. Безоплатно відчужувати активи ІСІ.

1.5. Брати позику або кредит, що підлягає поверненню за рахунок активів ІСІ, в обсязі більш як 10 відсотків вартості чистих активів ІСІ на строк понад три місяці, та з метою іншою, ніж використання цих коштів для викупу цінних паперів ІСІ.

(підпункт 1.5 пункту 1 розділу V із змінами, внесеними згідно з рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

1.6. Надавати позику за рахунок активів ІСІ.

(підпункт 1.6 пункту 1 розділу V із змінами, внесеними згідно з рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

1.7. Використовувати активи ІСІ для забезпечення виконання зобов'язань, виникнення яких не пов'язане з функціонуванням відповідного ІСІ.

1.8. Придбавати за рахунок активів ІСІ векселі, похідні (деривативи), цінні папери ІСІ відкритого типу, якщо інше не встановлено нормативно-правовими актами Комісії.

(підпункт 1.8 пункту 1 розділу V із змінами, внесеними згідно з рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

1.9. Розміщувати цінні папери інших емітентів, крім цінних паперів ІСІ, активами яких вона управляє.

(підпункт 1.9 пункту 1 розділу V із змінами, внесеними згідно з рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

1.10. Укладати договори купівлі-продажу з пов'язаними особами такої КУА, крім договорів з торговцями цінними паперами про розміщення та викуп цінних паперів ІСІ, а також договори позики (процентні та безпроцентні).

(підпункт 1.10 пункту 1 розділу V у редакції рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

1.11. У разі зменшення вартості цінних паперів, що перебувають в активах КУА та ІСІ, яким вона управляє, укладати договори продажу цінних паперів, що становлять активи КУА, перед укладенням договорів продажу цінних паперів, що становлять активи ІСІ.

(підпункт 1.11 пункту 1 розділу V у редакції рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

1.12. Здійснювати функцію номінального утримувача щодо цінних паперів ІСІ, активами якого вона управляє.

(підпункт 1.12 пункту 1 розділу V із змінами, внесеними згідно з рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

1.13. Продавати цінні папери ІСІ зберігачу, реєстратору, незалежному оцінювачу майна та аудиторю (аудиторській фірмі) цього ІСІ, а також органам державної влади та органам місцевого самоврядування.

1.14. Відчужувати нерухоме майно, що становить активи відповідного ІСІ, до активів самої компанії.

(підпункт 1.14 пункту 1 розділу V у редакції рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

1.15. Укладати від імені ІСІ договори, які за своїм характером можуть бути укладені лише ним особисто.

1.16. Відчужувати майно, яке належить КУА, до активів ІСІ.

1.17. Відчужувати майно, яке становить активи ІСІ, на користь іншого ІСІ, активами якого вона управляє.

(підпункт 1.17 пункту 1 розділу V із змінами, внесеними згідно з рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

1.18. Надавати кредити за рахунок активів ІСІ.

(підпункт 1.18 пункту 1 розділу V у редакції рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

1.19. Передовіряти управління активами ІСІ іншій КУА, за винятком передання права управління сукупністю активів та зобов'язань, що становлять пайовий інвестиційний фонд КУА, яка припиняє здійснення діяльності щодо управління активами пайового інвестиційного фонду, іншій КУА.

1.20. Запевняти учасників ІСІ у беззаперечному отриманні доходу від придбаних цінних паперів ІСІ (чи його певного розміру) або у відсутності збитків від інвестування в цінні папери, робити заяви, які можуть бути розцінені як гарантії зазначеного.

(підпункт 1.20 пункту 1 розділу V у редакції рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

1.21. Обмеження діяльності КУА, передбачені пунктами 1.3, 1.5, 1.6, 1.8, 1.10 та 1.14 розділу V цього Положення, не поширюються на діяльність КУА венчурного фонду.

(підпункт 1.21 пункту 1 розділу V у редакції рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

2. Особа, що здійснює управління пенсійними активами під час провадження діяльності з управління активами пенсійних фондів, не має права:

2.1. Використовувати пенсійні активи пенсійного фонду для забезпечення виконання будь-яких зобов'язань, виникнення яких не пов'язане з функціонуванням цього пенсійного фонду, у тому числі власних.

2.2. Здійснювати за рахунок активів пенсійних фондів операції з придбання, набуття внаслідок міни активів, у тому числі цінних паперів, які не можуть бути віднесені до пенсійних активів відповідно до [Закону України "Про недержавне пенсійне забезпечення"](#).

- 2.3. Укладати договори, що порушують або наслідком яких є порушення норм законодавства.
- 2.4. Придбавати цінні папери, емітентами яких є ІСІ, якщо інше не передбачено нормативно-правовими актами Комісії.
- 2.5. Безоплатно відчужувати активи пенсійних фондів.
- 2.6. Від імені пенсійного фонду надавати позику або брати позику чи кредит, які підлягають поверненню за рахунок пенсійних активів пенсійного фонду.
- 2.7. Укладати від імені пенсійного фонду договори купівлі-продажу, міни, дарування та інші угоди щодо відчуження пенсійних активів з його пов'язаними особами, а також з іншими пенсійними фондами або ІСІ, які знаходяться у неї в управлінні.
- 2.8. Інвестувати пенсійні активи з порушенням обмежень, установлених [Законом України "Про недержавне пенсійне забезпечення"](#) та нормативно-правовими актами Комісії.
- 2.9. Придбавати векселі, похідні цінні папери.
- 2.10. Укладати від імені пенсійного фонду договори, які відповідно до законодавства можуть бути укладені лише радою пенсійного фонду.
- 2.11. Відчужувати майно, яке становить активи пенсійного фонду, на користь іншого пенсійного фонду, активами якого вона управляє.
- 2.12. Придбавати цінні папери, емітентами яких є зберігач, особи, що здійснюють управління активами пенсійних фондів, адміністратор (крім випадків, передбачених законодавством), аудитор (аудиторська фірма) та особи, що надають консультаційні, агентські або рекламні послуги, з якими пенсійним фондом укладено відповідні договори, та їх пов'язані особи, засновники пенсійного фонду (крім випадків, передбачених законодавством).
- 2.13. Передовіряти управління активами фонду іншій особі, що здійснює управління активами пенсійного фонду.

Розділ VI. ОСОБЛИВОСТІ ВІДШКОДУВАННЯ КОМПАНІЄЮ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ІНСТИТУЦІЙНИХ ІНВЕСТОРІВ ЗАПОДІЯНИХ ЗБИТКІВ

1. КУА згідно із [Законом України "Про інститути спільного інвестування \(пайові та корпоративні інвестиційні фонди\)"](#), відповідно до умов договору про управління активами несе майнову відповідальність за збитки, що були завдані ІСІ її діями (бездіяльністю).
2. КУА відшкодовує втрати, понесені ІСІ, який здійснює публічне (відкрите) розміщення своїх цінних паперів, якщо протягом року вартість чистих активів ІСІ у розрахунку на один цінний папір ІСІ зменшилася нижче його номінальної вартості більш ніж на 20 відсотків унаслідок порушення КУА вимог законів.

(пункт 2 розділу VI у редакції рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

3. Відшкодування провадиться за рахунок резервного фонду цієї КУА в порядку, встановленому Комісією, а у разі недостатності резервного фонду - за рахунок іншого майна цієї КУА, а в разі його недостатності - за рахунок додаткових внесків її засновників.

(абзац перший пункту 3 розділу VI із змінами, внесеними згідно з рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

Резервний фонд КУА створюється у розмірі, встановленому установчими документами, але не менше 25 відсотків статутного капіталу КУА.

Резервний фонд КУА формується за рахунок щорічних відрахувань від її чистого прибутку. Розмір щорічних відрахувань до резервного фонду визначається установчими документами КУА, але не може бути меншим 5 відсотків суми чистого прибутку.

Резервний фонд може зберігатися в грошових коштах, в тому числі на окремих депозитних банківських рахунках, відкритих особою, що здійснює управління активами ІСІ, розміщуватися в державні цінні папери, дохід за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України, та цінні папери, які перебувають у лістингу.

Резервний фонд використовується КУА для покриття збитків ІСІ, активи якого перебувають в її управлінні.

(абзаци другий - четвертий пункту 3 розділу VI замінено чотирма абзацами згідно з рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.08.2009 р. N 939)

4. Якщо КУА перевищить свої повноваження або укладе договір не від імені корпоративного інвестиційного фонду, у такому разі вона несе відповідальність за зобов'язаннями, які виникають унаслідок виконання таких договорів, лише майном, що належить їй на праві власності, якщо інше не встановлено законом.

5. У разі визнання КУА банкрутом, активи ІСІ не включаються до ліквідаційної маси КУА.

Розділ VII. ОСОБЛИВОСТІ ВІДШКОДУВАННЯ ОСОБОЮ, ЯКА ЗДІЙСНЮЄ ДІЯЛЬНІСТЬ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ, ЗАПОДІЯНИХ ЗБИТКІВ

1. Особа, яка здійснює діяльність з управління активами пенсійних фондів, несе відповідальність перед пенсійним фондом за виконання своїх зобов'язань і збитки, завдані пенсійному фонду внаслідок порушення цією особою законодавства, положень інвестиційної декларації пенсійного фонду або договору про управління активами пенсійного фонду, усім майном, що належить їй на праві власності.

2. Збитки, завдані учасникам пенсійного фонду внаслідок порушень, визначених пунктом 1 цього розділу, відшкодовуються за рахунок резервного фонду особи, що здійснює управління активами пенсійного фонду, а в разі недостатності резервного фонду - за рахунок іншого майна цієї особи.

3. Формування резервного фонду особи, що здійснює управління активами пенсійного фонду, здійснюється за рахунок прибутку такої особи.

Резервний фонд формується в розмірі, не меншому, ніж 25 відсотків від розміру статутного фонду, та зберігається на окремих депозитних банківських рахунках, відкритих особою, що здійснює управління активами пенсійного фонду.

Розмір щорічних відрахувань до резервного фонду передбачається установчими документами такої особи, але не може бути менше 5 відсотків від суми чистого прибутку.

**Начальник управління
спільного інвестування**

Є. Іванов

© Інформаційно-аналітичний центр «ЛІГА», 1991 - 2010
© ТОВ «ЛІГА:ЗАКОН», 2007 - 2010

